

Z A K O N

O IZMENI ZAKONA O PLATAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMEŠTENIKA

Član 1.

U Zakonu o platama državnih službenika i nameštenika („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 63/06 – ispravka, 115/06 – ispravka, 101/07, 99/10, 108/13, 99/14 i 95/18), u članu 43. stav 2. broj: „1,9”, zamenjuje se brojem: „1,96”, broj: „1,5”, zamenjuje se brojem: „1,71”, broj: „1,2”, zamenjuje se brojem: „1,38” i broj: „1”, zamenjuje se brojem: „1,20”.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se počev od obračuna i isplate plate za februar 2022. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 8. i 17. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti radnih odnosa i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmena Zakona o platama državnih službenika i nameštenika proizilazi iz potrebe da se vrednovanje pratećih pomoćno-tehničkih poslova u državnim organima, upodobi u što većoj meri vrednostima uporedivih poslova koji obavljaju državni službenici. Izmenom se takođe doprinosi ostvarivanju načela uspostavljenog opštim propisom o radu, koji podrazumeva ostvarivanje jednake zarade za isti rad ili rad iste vrednosti, s obzirom da se zarada slične vrednosti omogućava za obavljanje poslova nameštenika koji su iste ili slične složenosti kao poslovi koji obavljaju državni službenici u odgovarajućem zvanju. Za obavljanje poslova slične složenosti, ali u referentskim zvanjima državnih službenika, određeni su koeficijenti u rasponu od 1,40 do 2,18, u zavisnosti od ostvarenih rezultata rada, dok je za posao nameštenika istog nivoa kvalifikacije koji je razvrstan u četvrtu platnu grupu utvrđen koeficijent od 1,5, bez mogućnosti napredovanja i trajnog uvećanja koeficijenta po osnovu ostvarenih rezultata rada. Takođe, na predloženi način pravi se i razlikovanje u odnosu na poslove nameštenika za koje se zahteva osnovna škola i niži nivo kvalifikacija, a čija isplaćena plata je bila izjednačena sa nameštenicima čiji poslovi zahtevaju srednje stručno obrazovanje. S obzirom da je osnovica za obračun plata zaposlenih nameštenika u državnim organima, rasla sporije od rasta minimalne zarade, osnovne plate nameštenika čija su radna mesta razvrstana od četvrte do šeste platne grupe ostale su ispod minimalne zarade.

Inicijativa za izmenu Zakona o platama državnih službenika i nameštenika potekla je od reprezentativnih sindikata zaposlenih u državnim organima, koji su predložili uvećanje koeficijenta za obračun i isplatu plata nameštenika, imajući u vidu prirodu nameštentičkih poslova i njihov doprinos funkcionisanju organa, naročito u pravosuđu, koji opravdava traženo uvećanje koeficijenata. Obavljanjem pratećih pomoćno-tehničkih poslova od strane nameštenika, kao što su poslovi pravosudne straže, daktilografa, dostavljača, kurira, zaposlenih na prijemu i ekspediciji pošte i dr, značajno se doprinosi nesmetanom funkcionisanju sudova i tužilaštava na teritoriji Republike Srbije. Na predloženi način stvaraju se uslovi za adekvatno razlikovanje u vrednovanju poslova različite složenosti, koji svakako ne mogu biti isplaćeni ispod minimalne zarade i unapređuje materijalni položaja zaposlenih nameštenika koji obavljaju prateće, pomoćno-tehničke poslove u državnim organima.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona menja se član 43. stav 2. Zakona o platama državnih službenika i nameštenika, u delu koji se odnosi na visinu koeficijenta za obračun i isplatu plata za radna mesta nameštenika koja su razvrstana od treće do šeste platne grupe i to tako što se umesto koeficijenta 1,9 određuje koeficijent 1,96 (za radna mesta nameštenika treće vrste), umesto 1,5 određuje se koeficijent 1,71 (za radna mesta nameštenika četvrte vrste), umesto koeficijenta 1,2 određuje se 1,38 (za radna mesta nameštenika pete vrste) i umesto koeficijenta 1 određuje se 1,20 (za radna mesta nameštenika šeste vrste).

Članom 2. Predloga zakona uređuje se stupanje ovog zakona na snagu i početak primene.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije za 2022. godinu, u visini od 14% planirane mase sredstava za plate nameštenika u 2022. godini, odnosno 468.749.234,26 dinara u bruto iznosu.

Sredstva za sprovođenje ovog zakona u 2023. i 2024. godini biće planirana u okviru limita utvrđenih zakonom o budžetu za svaku budžetsku godinu.

V. PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU

Član 43.

Koeficijent za radno mesto nameštenika određuje se prema platnoj grupi u kojoj se radno mesto nalazi.

Koeficijenti su sledeći:

I platna grupa	2,53
II platna grupa	2,03
III platna grupa	~~1,9~~ 1,96
IV platna grupa	~~1,5~~ 1,71
V platna grupa	~~1,2~~ 1,38
VI platna grupa	1 1,20

VI. ANALIZA EFEKATA PROPISA

PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O PLATAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMEŠTENIKA

PRILOG: Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

- 1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

Pokazatelji koji se prate u oblasti koja je uređena ovim zakonom su koeficijenti za obračun i isplatu plata na radnim mestima nameštenika, i to za:

- III platnu grupu vrednost 1,9 menja se u 1,96;
- IV platnu grupu vrednost 1,5 menja se u 1,71;
- V platnu grupu vrednost 1,2 menja se u 1,38; i
- VI platnu grupu vrednost 1 menja se u 1,20.

Navedeni pokazatelji se prate kako bi se obračunale plate zaposlenih na radnim mestima nameštenika u državnim organima i kako bi se na osnovu njih apsolutno i relativno vrednovao rad zaposlenih na ovim radnim mestima.

- 2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima?

U predmetnoj oblasti se ne sprovodi i nije se sprovodio dokument javne politike ili propis.

- 3) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koja se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Problemi koji su uočeni odnose se na relativne odnose plata na radnim mestima nameštenika, gde usled rasta minimalne zarade nestaje razlika između radnih mesta nameštenika razvrstanih u četvrtu i niže platne grupe. Posledica ovog problema je da se svim zaposlenim nameštenicima u četvrtoj i nižim platnim grupama isplaćuje plata jednaka minimalnoj zaradi, što onemogućava adekvatno vrednovanje radnih mesta za koja su zahtevani različiti uslovi za obavljanje poslova.

- 4) Koja promena se predlaže?

Izmenom Zakona o platama državnih službenika i nameštenika predlaže se izmena koeficijentata za obračun i isplatu plata za radna mesta nameštenika koja su razvrstana od treće do šeste platne grupe, čime se postiže adekvatno razlikovanje u vrednovanju poslova različite složenosti i unapređivanje materijalnog položaja zaposlenih nameštenika koji obavljaju prateće, pomoćno - tehničke poslove u državnim organima.

- 5) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložena izmena ima neposredan uticaj na zaposlene na radnim mestima nameštenika koji su razvrstani u:

- Treću platnu grupu, odnosno 102 zaposlena;
- Četvrtu platnu grupu, odnosno 3.738 zaposlenih;
- Petu platnu grupu, odnosno 81 zaposleni;
- Šestu platnu grupu, odnosno 654 zaposlenih.

PRILOG: Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

- 1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Promena koeficijenta za radna mesta nameštenika razvrstana od treće do šeste platne grupe će dovesti do efikasnijeg obavljanja poslova državnih organa, jer zaposleni na radnim mestima nameštenika omogućavaju nesmetano obavljanje i pružanje podrške za obavljanje osnovne delatnosti u svakom državnom organu.

- 2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Posebni ciljevi kojima se postiže ostvarenje opšteg cilja su: pravičnije vrednovanje rada, unapređenje materijalnog položaja i pružanje dodatne motivacije za rad zaposlenih na radnim mestima nameštenika razvrstanih od treće do šeste platne grupe.

- 3) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Ostvarenje posebnih ciljeva će biti moguće pratiti na osnovu iznosa plata koje se isplaćuju zaposlenima na radnim mestima nameštenika i broja zaposlenih na tim radnim mestima, dok će se ostvarenje opšteg cilja pratiti putem merenja efikasnosti rada državnih organa.

PRILOG: Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

- 1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku

Izabrana opcija nema finansijske efekte na javne prihode, dok što se tiče finansijskih rashoda, potrebno je obezbediti dodatne sredstva u budžetu Republike Srbije u iznosu od 281.691.567,27 dinara neto, odnosno 468.749.234,26 dinara u bruto iznosu 2022. godini, odnosno u prvoj godini primene izmene Zakona o platama državnih službenika i nameštenika, na osnovu podataka dostavljenih putem obrazaca za Procenu finansijskih efekata.

- 2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Finansijske resurse za sprovođenje ovog zakona je potrebno obezbediti u budžetu Republike Srbije.

PRILOG: Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

- 1) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Predlog izmene Zakona o platama državnih službenika i nameštenika ne utiče na uslove konkurencije.

- 2) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Izmena Zakona o platama državnih službenika i nameštenika će unaprediti materijalni položaj zaposlenih nameštenika koji su razvrstani od treće do šeste platne grupe, dok obaveze i odgovornosti kako zaposlenih tako i poslodavaca ostaju nepromenjeni.

PRILOG: Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

- 1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Izabrana opcija zahteva izdvajanje dodatnih sredstava za isplatu plata zaposlenima na radnim mestima nameštenika, što su ujedno i jedini troškovi, kako materijalni tako i nematerijalni koje prouzrokuje. Na osnovu obrazaca za procenu finansijskih efekata koje su dostavili državni organi koji zapošljavaju nameštenike, ukupna sredstva potrebna za isplatu plata zaposlenih na ovim radnim mestima u 2022. godini iznose od 281.691.567,27 dinara neto, odnosno 468.749.234,26 dinara u bruto iznosu (za 10 meseci primene) dok u odnosu na ovaj iznos, u 2023. godini će biti potrebno da se izdvoji dodatnih sredstava za još dva meseca primene.

- 2) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Izmena ovog zakona utiče na unapređenje materijalnog položaja zaposlenih koji imaju završeno osnovno i srednje obrazovanje, a radno su angažovani u državnim organima.

- 3) Da li bi se realizacijom izabranih opcije uticalo na promene socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Realizacija izabranih opcija ne utiče na promene socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu.

PRILOG: Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

- 1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Izabranom opcijom se ne uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene.

- 2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije i nije potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta.

- 3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju izabrane opcije nije potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.).

- 4) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Dodatne mere za sprovođenje ovog zakona i obezbeđivanje njegovog kasnijeg doslednog sprovođenja nisu potrebne.

PRILOG: Ključna pitanja za analizu rizika

- 1) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Ne postoji rizik za sprovođenje izabrane opcije.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa – **Vlada**

Obrađivač – **Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave**

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmeni Zakona o platama državnih službenika i nameštenika

Draft Law on Amendment of the Law on Salaries of Civil Servants and State Employees

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Predlog zakona nije predmet usklađivanja sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), niti je predviđen Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Predlog zakona nije predmet usklađivanja sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Nije bilo neophodno angažovanje konsultanata u izradi ovog zakona.